

Валентин Красногоров

ЕДИН МЪЖ И ЕДНА ЖЕНА
(Всеки има своя звезда)

Няколко часа от живота на един мъж и една жена
в две действия

Превод от руски Добринка Стефанова

Valentin Krasnogorov:

<http://krasnogorov.com/>

Тел. 8-812-699-3701; +7-951-689-3-689

(972) 53-527-4146, (972) 53-527-4142

e-mail: valentin.krasnogorov@gmail.com

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

Мъжът

Жената

ПЪРВО ДЕЙСТВИЕ

Покрайнините на голям провинциален град. Просторна кухня в стара къща – уютна, обзаведена с грубовати, но стабилни мебели. Няколко пъстри мъжки ризи са окачени на закачалки. Уютната обстановка е подчертана от бушуващата зад прозореца буря. Жената е сама, старателно реже с трион дървена греда. Влиза Мъжът. От мокрия му шлифер се стича вода.

- Мъжът.** Добър вечер.
Жената. *(Без да се откъсва от работата си.)* Добър вечер.
Мъжът. Отвратително време. *(Жената продължава мълчаливо да дърпа триона напред-назад.)* Бая време пътувах, докато се прибера. Все едно, че живея в някакво село. Чаках половин час автобуса.
Жената. Аз тук съм си добре.
Мъжът. Подгизнах целият, замръзнах... Трябва да пийна нещо.
Жената. Че кой ви пречи?
Мъжът. Късно стана. Навсякъде е затворено. Пък и няма с кого. *(Жената продължава да реже дървото.)* Я ми кажете, тук няма ли нещо за пиене?
Жената. Няма.
Мъжът. Поне малко?
Жената. Няма.
Мъжът. Искате да кажете, че в цялата къща няма капка алкохол?
Жената. Имам ли вид на човек, който си пийва?
Мъжът. Ами за гости?
Жената. Пречите ми.
Мъжът. *(С въздишка.)* Извинявайте. *(Мъжът излиза, но бързо се връща. Жената го среща с недружелюбен поглед.)* В стаята ми е кучешки студ.
Жената. Включете калорифера.
Мъжът. Позволявате ли?
Жената. Разбира се.
Мъжът. Благодаря. *(Прави няколко крачки към вратата.)* Какво майсторите?
Жената. Краче за миндера.
Мъжът. Да ви помогна?
Жената. Няма нужда.

Мъжът неохотно излиза. Жената оставя крачето и започва да готви. Мъжът се връща с две огромни гири.

- Мъжът.** Може ли да постоя тук, докато отгатък се постопли?
Жената. Само, ако обичате, без много приказки.
Мъжът. Разбира се. *(Мъжът заема различни ефектни пози, размахвайки гирите. Жената дори не поглежда към атлетичната му фигура. Най-накрая Мъжът не издържа.)* Ще вечеряте ли?
Жената. Не ям толкова късно.
Мъжът. А какво готвите там?
Жената. Сладкиш.
Мъжът. *(С леко разочарование.)* Обаче е за утре, така ли?
Жената. За утре.

- Мъжът.** Гости ли ще имате?
Жената. Нали още първия ден се разбрахме...
Мъжът. *(Невинно.)* За какво?
Жената. Че няма да се навирате да ми досаждате с разни въпроси. Така ли беше?
Мъжът. Да, но...
Жената. Аз питам, така ли беше?
Мъжът. *(Подтиснато.)* Да.
Жената. Тогава бъдете така добър да млъкнете, за да не се налага да ви разкарам. Защо не си вървите? Стаята сигурно вече се е стоплила.
Мъжът. *(Прибира си гирите и унило тръгва към вратата, но се стира.)* Може ли един въпрос?
Жената. Зависи за какво.
Мъжът. За условията.
Жената. Нали уговорихме всичко?
Мъжът. Абсолютно всичко... Но ми се иска да направим една малка корекция...
 Значи, вие се храните рано... а пък аз съм човек на изкуството...
Жената. И какво от това?
Мъжът. И аз бих искал да вечерям. Но представлението свършва късно и няма къде. Тия скапани сандвичи в нашата лавка не могат да се нарекат храна.
Жената. С две думи вие искате аз да ви храня тук.
Мъжът. Да. Тези аромати от кухнята вече трети ден направо ме побъркват. Но трябва да ви предупредя, че ям много. Професията ми го изисква... Пък и телосложението ми... Нали виждате какъв съм.
Жената. Колко ще ми плащате за това?
Мъжът. Колкото кажете. Аз парите не ги рина с лопата, но няма да се пазаря.
Жената. *(Мисли.)* Добре. Имам нужда от пари.
Мъжът. *(Ободрен.)* Чудесно. Тогава може да започнем от тази вечер. *(Припряно сяда на масата.)*
Жената. Опасявам се, че точно тази вечер няма да може. Едва ли ще искате да дояждате, каквото е останало...
Мъжът. Искам!
Жената. *(Отваря хладилника, колебае се.)* Какво предпочитате – варено или шунка?
Мъжът. И двете. И поне едно малко... Нали ме разбирате? Замръзнах...
Жената. Мога да ви предложа единствено настойка от билки.
Мъжът. *(Оживено.)* Че какво по-хубаво от това?

Жената донася чинии с месо, гарафа и чашка.

- Мъжът.** Благодаря. Разбира се, вие ще ми правите компания, нали?
Жената. Разбира се, не.
Мъжът. Е, щом е така – за ваше здраве! *(Изпива чашката.)* Страхотно! Наистина ли сама го приготвяте?
Жената. Да.
Мъжът. Тогава още веднъж за ваше здраве! *(Мъжът обръща още една чашка и се нахвърля на храната. Жената се върти около печката. Мъжът продължава да дъвче, обръща още две чашки.)* Значи вие си падате по цирка?
Жената. Цирка ли? Според мен изобщо не е ставало дума за цирк.

- Мъжът.** Няма начин. Всеки обича зрелища! Каскади от невероятни номера, красиви тела, смелост, оригинални хрумвания, таланти – това е циркът... Ще пийнете ли с мен?
- Жената.** Не.
- Мъжът.** Е, тогава аз ще пийна. За вас!
- Жената.** Телешко ли да ви сипя или кюфтета?
- Мъжът.** И двете. Та ще ви кажа: циркът не е като театъра. Циркът е истинското изкуство. Какво могат в театъра? Влачат се насам-натам по сцената и мрънкат под носа си я за любов, я за пари и всякакви там глупости. Кажете ми, ама честно, на кого му пука за тия неща? Да предъкваш чужди преживявания е елементарно. А я да се опита този „артист“ да жонглира със запалени факли. При това на кон и в галоп! Тогава да го видя аз него! А в цирка има и доста по-интересни зверове от коня. Например лъвовете. Вие обичате ли лъвовете?
- Жената.** Нямам представа.
- Мъжът.** Те са страхотно нещо! Най-добрият ми приятел в цирка е лъвът Султан. Сигурно сте чували за него.
- Жената.** Не съм.
- Мъжът.** Сериозно? Ами че той е най-свирепият и кръвожаден лъв в цирка. И не признава никого, даже звероукротителя си, но мен ме обича. Ще питате защо? Защото се държа с него, като с равен. Поне половин чашка?
- Жената.** Не.
- Мъжът.** Тогава само две капки? Само да близнете чашката – за компания.
- Жената.** Не.
- Мъжът.** Е, тогава аз ще пийна. Страхотно питие, нямам думи.
- Жената.** Риба или омлет?
- Мъжът.** (*Мисли.*) И двете. Та казвам ви: нищо не може да се сравни с цирка. Най-силните, най-ловките, най-смелите идват при нас, всички останали пропиляват живота си, остават в сянка. При нас всичко е открито – от четирите страни... Страхотна риба. Съомга, нали?
- Жената.** Мерлуза.
- Мъжът.** Бих се обзаложил, че е съомга. Просто да не повярваш, колко е вкусно. (*Мляска.*) Та за какво говорехме?
- Жената.** За рибата.
- Мъжът.** Не, преди това.
- Жената.** За цирка.
- Мъжът.** А, да. Но той изобщо няма нужда от реклама. Децата обожават цирка – това изчерпва въпроса. Защото в цирка всичко е истинско. И възрастните ни обичат. Вие често ли ходите на цирк?
- Жената.** Никога.
- Мъжът.** Не е възможно! Циркът – това е празник, радост за душата. Представете си, че сега сте в цирка... Започва с парад-але! Фанфари, прожектори, жените със зашеметяващи тоалети – ама какви жени, да видиш!.. Следва каскада от ослепителни номера, но това е все още разгривка... Всички са в очакване, защото главното предстои. Нали се сещате - както навсякъде и във всичко – така и в цирка има нещо, което е гвоздеят на спектакъла.
- Жената.** Лъвът Султан?
- Мъжът.** (*Обидено.*) Защо Султан? (*Мълчи и нагъва омлета.*)
- Жената.** Защо млъкнахте?
- Мъжът.** (*Целият светва от удоволствие*) Аха, усещам аз, как ви грабнах акъла. И, значи, напряжението достига върха си. Точно тогава настъпва дългоочакваният миг.

Гръмва музиката и под оглушителни аплодисменти дванайсет души изнасят на арената носилка с огромна щанга. Публиката затаява дъх, обявяват моето име. Чак куполът се люшва от овациите. А когато вече аз се появя на арената, тогава... Това трябва да се види! Особено жените – те просто обезумяват по мен.

Жената. Защо?

Мъжът. Защото хората се впечатляват от силните мъже. Всичките тези хилави професорчета, очилати инженерчета и най-различни слаботелесни хорица, всъщност мечтаят само за едно – да бъдат силни мъже. А жените им, и те искат същото от тях! Манджите ви са направо вълшебни. (*Пълни си чашата.*) За вашата красота! (*Пие*) А да знаете какво става, щом свърши представлението! Автографи, цветя, почитателки... ще се изтрепят да ми пипнат мускулите, интимни вечери с шампанско... Няма ли още малко от това?

Жената. Не.

Мъжът. Жалко.

Жената. И без това вече ви хвана.

Мъжът. Бих пийнал още нещо.

Жената. Мога да предложа чай или кафе.

Мъжът. И едното и другото. Всъщност не. Само чай. А от вашата настойка казвате, че няма повече?

Жената. Няма.

Мъжът Е, тогава – чай. Ако може с нещо сладко.

Жената. Сладкишът още не е готов.

Мъжът. Жалко. Но нищо. Вие сте страхотна домакиня. Усещам, че почти се нахраних, а аз съм много труден в това отношение. Даже ако трябва да бъде честен – постоянно си оставам гладен...

Жената. Сигурно. Вие изгълтахте запасите ми за цяла седмица.

Мъжът. Нали разбирате – аз съм човек на изкуството... Освен това съм тежка категория... (*Жената, с чук в ръка, продължава да поправя миндерчето. Мъжът, отпуснат от пиетието и от изобилната храна продължава да бърби, държейки чашата с чая.*) Да, циркът си е цирк, то се знае. Постоянно сме в движение, постоянно сме на колела. Но да не си мислите, че се друσαμε в някакви раздрънкани фургони, както се пее в старите романси. Нищо подобно – само купета първа класа и хотели от най-висша категория. Не бих изтраял да живея на едно и също място – бих пукнал от скука. Париж, Лондон, Токио, Москва – къде ли ще ни духне вятърът утре? Аз всичко съм видял, всичко съм преживял, правил съм любов с жени от всички континенти, с най-различен темперамент. Световно известната красавица Стела, дето всяка вечер я разрязват с трион на две половинки, през нощта се мушва в леглото ми цяла-целеничка. Една индийска циркова звезда, „Жената-каучук”, ме научи на такива номера в леглото, че ум да ти зайде! Тя просто нямаше кости, но всичко останало си и беше на мястото, ей на, честна дума! Мен ме е омайвала хипнотизаторка, душила ме е жената-змия, а и за първи път разбрах в цирка какво е да се чукаш на батут! Да, имам какво да ви разкажа. Като ме поопознаете по отблизо...

Жената. Ръцете!

Мъжът. Какво ми е на ръцете?

Жената. Махнете си ръцете!

Мъжът. Къде?

Жената. Не къде, а откъде.

Мъжът. (*Пуска жената.*) Извинявайте, аз без да искам.

Жената. По принцип, в подобни случаи удрям с чука.

Мъжът. Разбрах.

- Жената** Приключихте с яденето.
- Мъжът** Не още.
- Жената.** Не ви питам, а ви съобщавам – това беше вечерята.
- Мъжът.** Вие готвите чудесно.
- Жената.** Вече го казахте. Лека нощ.
- Мъжът.** Хайде да си побъбрим още пет минути...
- Жената.** Откъде-накъде? Съгласна съм да ви храня, но изобщо не съм длъжна да слушам брътвежите ви. Може ли да мълчите, докато се храните?
- Мъжът.** *(Недоволно.)* Мога, обаче...
- Жената.** Значи, можем да приемем, че сме се уговорили окончателно. Лека нощ!
- Мъжът.** Чакайте... Искам да ви задам един въпрос... Честна дума, не е от празно любопитство...
- Жената.** *(Нащрек.)* Какво?
- Мъжът.** В качеството си на наемател трябва да изясня ситуацията... За да не изпадна в неловко положение... Но вие не сте длъжна да ми отговорите...
- Жената.** Хайде по-накратко!
- Мъжът.** Виждам, че тук висят мъжки ризи...
- Жената.** И какво от това?
- Мъжът.** От друга страна, аз вече три дни съм тук и още не съм видял в къщата друг човек, освен вас...
- Жената.** Казах – по-накратко!
- Мъжът.** С две думи - омъжена ли сте, или не?
- Жената.** Разбира се.
- Мъжът.** Разбира се „да”, или разбира се „не”.
- Жената.** Разбира се „да”.
- Мъжът.** *(След пауза.)* А къде е мъжът ви?
- Жената.** *(Вбесена.)* Господи, един мъж може да е къде ли не! В командировка, в отпуск, в болница, на гости на майка си... в затвора, най-накрая! На вас какво ви влиза в работата? Ползвате стаята и плащате! Толкоз!
- Мъжът.** Не разбирам защо един приятелски разговор може така да ви...
- Жената.** *(Прекъсва го.)* Вижте, като наемахте стаята, имаше едно много ясно условие: аз да не се меся в живота ви, но и вие да не се месите в моя! Получихте ключ, можете да правите каквото си щете, но - отгътък. Ако искате танцувате, пейте, свирете, размахвайте гири, водете жени. Тук не е Лондон, нито Париж, но курви – дал Господ - под път и над път. И не ми се навирайте да питате разни работи, ясно ли е? *(Рязко се обръща.)*
- Мъжът.** *(Смутено.)* Извинете, моля ви... Аз не съм искал... *(Приближава се до жената, слага ръка на рамото и.)* Успокойте се...
- Жената.** Подайте ми чука.
- Мъжът.** Но... Аз ви докоснах с добри намерения... Не ме ли харесвате?
- Жената.** За мен вие просто не съществувате. Няма ви, не разбрахте ли?
- Мъжът.** Не разбирам.
- Жената.** *(Уморено.)* Вървете да спите.
- Мъжът.** А вие?
- Жената.** Аз трябва да измия чиниите.
- Мъжът.** *(Явно не иска да си тръгва.)* Нека ви помогна.
- Жената.** *(С малко поомекнал тон.)* Благодаря, но щом си плащате, то аз трябва да ви обслужвам.

Мъжът с нежелание се оттегля. Жената прибира масата. Мъжът се връща.

Мъжът. Стаята изобщо не може да се стопли. Леглото направо е като пряспа сняг! Страх ме е дори да се приближа до него.

Жената. А калориферът?

Мъжът. Не работи. Сигурно е повреден.

Жената влиза в стаята на Мъжа и бързо се връща.

Жената. Забравили сте да го включите.

Мъжът. Може ли да стоя тук, докато измиете чиниите?

Жената. *(След кратка пауза.)* Добре, но мирувайте. *(Мъжът послушно сяда на края на миндерчето. Жената започва да мие чиниите. Мъжът се стоварва на пода.)* Нали ви казах, че миндерът е счупен.

Мъжът. Забравих. *(Надига се, взема един стол и сяда на него. Жената продължава да мие чиниите.)* През цялото време си мисля.

Жената. За какво?

Мъжът. Не за какво, а за кого. За вас.

Жената. По-добре си мислете за красавицата Стела.

Мъжът. Защо всички ме харесват, а вие не? Още не съм срещал жена, която да не ми обърне внимание. Вярно, не съм първа младост, обаче съм в силата си не само за щангите, но и за жените, честна дума.

Жената. Не се правете на свалчяч.

Мъжът. А вие не се правете на девственица. Да си помисли човек, че не сте лягала с мъж...

Жената. Във всеки случай не лягам с квартирантите си.

Мъжът. Интересно защо?

Жената. Защото знам какво ще стане.

Мъжът. Какво ще стане?

Жената. Първо, веднага спират да плащат.

Мъжът. *(Припряно.)* Заплатата ми е вдругиден, но ако искате, мога веднага...

Жената. *(Не го чува.)* И второ, накрая винаги си тръгват.

Пауза.

Мъжът. Не може ли някой от квартирантите да ви стане симпатичен?

Жената. Не може.

Мъжът. Защо?

Жената. Защото ги виждам като на длан: как хъркат, как кашлят, как се оплакват от черен дроб и от бъбреци, как се напиват, как плюскат, как се навират да ме опипват – всички, без изключение, даже и най-страхливите. Вие например – веднага си личи, че не сте женен.

Мъжът. *(Учудено.)* По какво си личи?

Жената. Започвате да ме сваляте едва на четвъртия ден, но ако бяхте женен, щяхте да почнете да ми налитате още от първия. Самотните мъже внимават повече, женените са като изтървани. Сякаш са излезли от затвора за един ден. Човек може да помисли, че жените им са зашита на онова място.

Мъжът. Забелязвам, че не обичате мъжете.

Жената. Че какво да им обичам? Не виждате ли какви леваци са, като стане дума за свалки! И най-смотания книжен плъх ще намери пари за една бутилка и ще тръгне да ми натрапва компанията си. Защото, видите ли, да пие сам му било скучно. На него

му е скучно, а аз после, заради едното питие, трябва да го пусна в леглото си. Това е желязната логика на всички мръсни пръчове.

Мъжът. Ама извинявайте...

Жената. А, не, ще ме изслушате докрай. Питайте защо не се чукам с квартирантите и аз обяснявам. Какво значи за мъжете ухажване? Първо си вирят опашката, за да може да направят впечатление. След това мънкат, че въпреки цялата си изключителност, всъщност са много самотни, никой не ги разбира, особено собствената им жена. Тези приказки се поръсват обилно с пошли комплименти. Счита се, че увертюрата е приключила и атаката започва. Ударят ли, обаче, на камък, побесняват. Защо жената не се хвърля веднага в обятията им? Толкова време и водка са потрошили на халос! И през ум не им минава, че всичките им номера са отдавна изтъркани, игричките им са банални чак до повръщане и освен това...

Мъжът. *(Прекъсва я.)* Чакайте! *(Пауза.)* Много се афектирате! По-добре да сменим темата, а?

Жената. *(Опитва да се овладее.)* Защо? Аз съм съвършено спокойна.

Мъжът. Не разбирам защо пускате квартиранти, след като толкова се дразните от тях.

Жената. Защото трябва от нещо да се живее. Откъде ви хрумна, че се дразня от квартирантите?

Мъжът. Нали вие самата току-що...

Жената. *(Прекъсва го.)* Точно така. Но аз си имам изработен подход: те са си там - аз съм си тук. За мен те са като животните в зоологическата градина – зад решетката.

Мъжът. Това върши ли работа?

Жената. Разбира се. Едно е да гледаш някой мръсен пръч отстрани, друго е да живееш с него и да го пускаш в леглото си. Според вас има ли разлика?

Мъжът. При това положение аз бих давал стаята на жени.

Жената. Жените по-малко пътуват и по-малко плащат. Освен това са любопитни, а аз не понасям, да си навират носа в личния ми живот.

Мъжът. Слава богу, че открихте поне едно добро качество у мъжете.

Жената. Ако има нещо, в което наистина не мога да ги упрекна, то че изпитват интерес към духовния ми живот. Тях ги интересува само едно – имам ли мъж, или нямам.

Мъжът. Наистина, омъжена ли сте?

Жената. Не задавайте идиотски въпроси. Нали ви казах, че съм омъжена.

Мъжът. Отдавна ли?

Жената. От дванайсет години.

Мъжът. Мъжът ви в командировка ли е?

Жената. Той ме изостави.

Мъжът. Дълго време ли живяхте заедно?

Жената. Единайсет месеца.

Мъжът. Къде е сега?

Жената. Нямам представа.

Мъжът. Обичате ли го още?

Жената. Не дрънкайте глупости. Забравила съм дори как изглежда.

Мъжът. Оттогава ли живеете сама?

Жената. Общо взето, да.

Мъжът. *(Хвърля поглед към окачените мъжки ризи.)* И сега ли сте сама?

Жената. За Бога, оставете ме на мира. Какво значение има?

Мъжът. *(Пауза. Мъжът се приближава до прозореца.)* Дъждът не спира да вали...

- Жената.** Да.
- Мъжът.** Средата на лятото, а какво време!
- Жената.** *(Вслушва се в шума на вятъра и дъжда.)* Все едно, че е ноември.
- Мъжът.** Каква тъмница... Какво има зад прозореца?
- Жената.** Градина.
- Мъжът.** В такъв голям град – градина?
- Жената.** Това не е градът, а покрайнините му.
- Мъжът.** Забелязах, че почти не излизате от къщи.
- Жената.** И какво от това?
- Мъжът.** Не ходите ли на работа?
- Жената.** Аз работя.
- Мъжът.** И какво работите?
- Жената.** *(Свива рамене.)* Аз съм жена.
- Мъжът.** Това не е професия.
- Жената.** Защо да не е?
- Мъжът.** Защото... Защото за това не се плаща.
- Жената.** А трябва! Не е справедливо. Да си жена е най-трудната професия.
- Мъжът.** На мен, например, никой не ми плаща за това, че съм мъж.
- Жената.** Защото по специалност не сте мъж, а цирков артист. А аз не съм стюардеса, не съм счетоводителка, не съм телефонистка, просто съм жена. Мога да готвя, да пера, да шия, да бродирам, да свира на китара, да пея, да гледам болни, да чистя къщата, да се грижа за градината...
- Мъжът.** Това е чудесно...
- Жената.** И изобщо, всичко, което е женска работа, мога да го правя добре. Затова пък нищо друго не умея.
- Мъжът.** И няма нужда. Това е достатъчно много. Само заради телешкото задушено съм готов да продам душата си. Не разбирам как е могъл да ви зареже она. Какво се случи?
- Жената.** Не помня. Беше отдавна.
- Мъжът.** *(Внимателно прегръща жената през раменете.)* Кажете, защо твърдите, че сте омъжена, след като, фактически, сте в развод?
- Жената.** В развод ли съм? *(След кратка пауза започва да се смее.)*
- Мъжът.** На какво се смеете?
- Жената.** Ами защото не се развеждаме. Аз ви будалкам.
- Мъжът.** *(В недоумение.)* Как така?
- Жената.** Много просто. Чии са според вас тези ризи? Да не би да ги нося аз? А за кого правя сладкиш? Да не мислите, че е за вас? Знаете ли какъв готин мъж си имам?
- Мъжът.** А къде е той?
- Жената.** Беше извън града, но всеки момент ще се прибере.
- Мъжът.** *(Маха ръцете си от раменете на жената.)* Това е малко... неочаквано... Аз тогава да си тръгвам.
- Жената.** Къде хукнахте? Останете, ще ви запозная.
- Мъжът.** *(Нацупено.)* Благодаря, друг път. Сега стана късно. *(Взема си гирите и тръгва към вратата.)* Лека нощ. *(Жената истерично се смее. Мъжът се спира.)* На какво толкова се смеете?
- Жената.** Разбрахте ли сега? *(Задушава се от смях.)*
- Мъжът.** Какво?
- Жената.** Като кажа, че съм омъжена... *(Продължава да се смее.)* Всички квартиранти... ха-ха-ха... даже и най-нахаканите, даже и най-силните, само като стане дума, че може да дойде мъжът ми, веднага си грабват партакешите и изчезват...

- Мъжът.** *(Объркан.)* Значи вие...
- Жената.** *(Без да го чува и без да му обръща внимание.)* И знаете ли защо е така? Защото всички мъже са страхливци, дори когато са шампиони по шанги, всички са похотливи, но никой не е способен за истинска страст! *(Жената продължава да се смее неудържимо и неусетно този нервен смях се превръща в ридания. Мъжът стои като вцепенен до нея и не изпуска гирите от ръцете си.)*
- Мъжът.** Спрете... *(Приближава се до нея)* Ама вие плачете?... Успокойте се... *(Най-после оставя гирите, припряно налива чаша с вода и я подава на жената.)* Ето, изпийте това.
- Жената.** *(Отблъсква чашата.)* Няма нужда.
- Мъжът.** Какво ви стана?
- Жената.** *(Изтрива си сълзите.)* Нищо. *(Сърдито.)* Не ме гледайте. *(Изважда пудриера и, обръщайки се гърбом, пудри носа си. След това взема чашата, излива водата от нея, изважда от шкафа бутилка с водка, налива си и пие.)*
- Мъжът.** Сега по-добре ли сте?
- Жената.** *(Спокойно.)* Да. Вече съм добре. И не се плашете, няма да се повтори.
- Мъжът.** Да го забравим. *(Пауза.)* Както разбирам, съпружеският живот не ви е понесъл.
- Жената.** Като на всички.
- Мъжът.** Как се отнасяше мъжът ви с вас?
- Жената.** *(Свива рамене.)* Той беше мъж.
- Мъжът.** Това не е отговор. Обичаше ли ви?
- Жената.** Той обичаше да има до себе си някой по-слаб, да му пие енергията, да го тормози и да си излива яда върху него. Изобщо мъжете обичат да се грижат за тях, да ги хранят, да ги перат, да ги милват в леглото. Значи можем да смятаме, че ме е обичал.
- Мъжът.** Като стана дума, жените и те... не са цвете за мирисане.
- Жената.** Така ли?
- Мъжът.** Вечно хленчат, мърморят и се зъбят. Знаете ли кои са отличителните черти на жените?
- Жената.** *(Насмешливо.)* Надявам се вие да ми отворите очите.
- Мъжът.** Умират си за разни парцалаци, мразят мъжете си и завидват на комшиите. *(Разпалено.)* А как могат да ти вгорчат живота!
- Жената.** И на вас ли?
- Мъжът.** Имах си хас! Но до едно време! Сега гледам да ги държа по-настрана.
- Жената.** *(Иронично.)* Сериозно?
- Мъжът.** Не съдете за мен по импозантната ми външност. Всъщност аз съм много стеснителен... Ще ми повярвате ли, понякога от притеснение не знам къде да дяна ръцете си...
- Жената.** *(Заядливо.)* Забелязах.
- Мъжът.** Не се заяждайте... Може да съм бил малко по-лекомислен с жените...
- Жената.** По-скоро непридирчив.
- Мъжът.** Но от известно време охладнях.
- Жената.** Нищо чудно. Първо – годинките, второ - нездравословното хранене...
- Мъжът.** *(Видимо обиден.)* Чакайте, защо през цялото време се мъчите да ме обиждате?
- Жената.** Аз трябва да питам, с какво право ме обиждате в собствената ми къща.
- Мъжът.** Кой ви обижда? Аз?
- Жената.** Да не мислите, че не разбирам намеците ви?
- Мъжът.** Какви намеци? Аз говоря за жените въобще.

Жената. Но се целехте в мен. Вижте какво... *(С нарастваща злоба.)* Щом смятате, че аз хленча, че се зъбя, че се оплаквам, щом смятате, че съм несправедлива към мъжете, че не съм могла да разбера и да задържа мъжа си – трайте и си затваряйте устата, докато не съм ви изгонила от тук!

Мъжът. *(Обиден.)* Щом приемате всичко за своя сметка, значи сте такава! Вие по-добре си знаете. Няма да ви опровергавам.

Жената. Нямам никакво намерение да споря с някакъв женкар-неудачник. На всичко отгоре дърдорко и хвалипръцко!

Мъжът. А вие... Вие сте змия-усойница. Знаете ли защо се дърлите на мъжете? Защото отдавна не сте и помирисвала мъж. Няма и да ви огрее. Вие сте като подивял кон, ритате, когото сварите.

Жената. *(Задъхва се от ярост.)* Понякога за пръчовите е полезно да ги сритат.

Мъжът. За пръчове недейте и да мечтаете. На кого е притрябвала мухлясала купчина бодлива тел?

Жената. *(Извън себе си.)* Вие... Вие сте... Простак! Утре да ви няма тук!

Мъжът. Защо утре? Махам се веднага! Току-виж сте ме удушила нощес. Като нищо!

Жената. Махайте се веднага! Разгеле! Плащайте и се измитайте!

Мъжът. Разбира се! Наистина заплатата ми е вдругиден, но за да се отърва от вас съм готов да хвърля и последните си пари. *(Със щедър жест мята на масата портфейла си.)* Задръжте всичко!

Жената. Мога да мина и без милостиня. Ще взема, каквото ми дължите.

Жената приближава масата и отваря портфейла. Мъжът с бързо движение грабва Жената в прегръдките си и силно я притиска до себе си.

Мъжът. Край. Сега няма къде да ми избягате.

Жената. *(Отначало е вцепенена от изненада, после почва яростно да се дърпа.)* Вие сте луд! Пуснете ме!

Мъжът. Не се дърпайте. Виждате, че няма смисъл. Аз мога да удържа пет такива, като вас.

Жената. *(Мъчи се да се изтръгне.)* Махнете мръсните си лапи!

Мъжът. В никакъв случай. Вие ме привличате безумно.

Жената. Какво ви става?

Мъжът. Съжалявам, че постъпвам като омразните ви квартиранти, знам, че съм груб и недодялан, че не ме харесвате, но не мога да преодоля себе си.

Жената. Вие ме стискате като щанга. Боли!

Мъжът. Ще ви отпусна малко, ако спрете да се мятате.

Жената. Благодаря, много сте любезен.

Мъжът. Обвинявате мъжете, че ви нападат, но сама сте си виновна. Във вас има скрит някакъв магнит, лъжичка с мед, стафидка, бонбонче... Вие сте дяволски привлекателна.

Жената. Наистина аз съм виновна. Не биваше да ви давам да пиете. Откъде да знам, че толкова лесно ви хваща.

Мъжът. По характер сте истинска вещица, но няма значение. Имате вълшебна коса... Изумителни очи... За другото да не говорим...

Жената. *(Уморено.)* Господи, каква глупост.

Мъжът. Да ти кажа честно не мога да отида в онази празна стая, в студеното легло... Не понасям самотата, поболявам се от нея. *(След пауза.)* А сега, след като всичко си казах, правете с мен каквото пожелаете. *(Пуска жената и се отдръпва.)*

Жената. *(Оправя си дрехите и косата.)* Знаете ли, аз съм препатила много, но това преминава всякакви граници.

Мъжът. Жал ми беше да ви пусна. Вие сте толкова мека и топла...

Жената. С вас не бива да се остава под един покрив нито минута повече. Хайде, тръгвайте си.

Мъжът. *(Унило седи в ъгъла.)* Няма защо да се страхувате от мен...

Жената. Вървете си.

Мъжът бавно отива в стаята си и след известно време се връща, наматайки в движение шлифера си. Бави се, взема гирите, като куфари, спира се.

Мъжът. Е, аз да тръгвам.

Жената. Вземете си багажа.

Мъжът. *(Държи гирите в ръце.)* Всичко си взех.

Жената. Нямате ли друг багаж? *(Мъжът клати глава.)* Къде ви са нещата? В цирка?

Мъжът. Нямам друго. *(След пауза.)* Довиждане. Извинявайте, ако има нещо. *(Тръгва към изхода.)*

Жената. Чакайте... Вземете си портфейла. *(Мъжът, без да отговори, излиза. Жената остава сама, стои известно време в нерешителност, после бързо се приближава до прозореца и го отваря. В кухнята нахлува вятър и шум от дъжда. Жената вика през прозореца.)* Не си отивайте! Ей, вие, чувате ли? Върнете се! *(Жената затваря прозореца. След малко се появява Мъжът. От шлифера му се стича вода.)* Оставете си гирите и си свалете шлифера.

Мъжът. Това значи ли, че мога да остана?

Жената. Къде ще идете в това време?

Мъжът. *(Сваля шлифера си.)* Работата не е във времето...

Жената. Само без фокуси.

Мъжът. Добре.

Жената. Вървете да спите.

Мъжът отива в стаята си. Жената разтребва кухнята, гаси светлината и влиза в своята стая. Тишина. Отново се появява Мъжът и плахо чука на вратата. Жената излиза по халат, застава на прага.

Мъжът. Извинявайте... Имате ли още едно одеяло?

Жената. Калориферът не работи ли?

Мъжът. Не знам... Чак зъбите ми тракат от студ.

Жената. *(Донася на Мъжа одеяло.)* Чакайте, вие целият треперите.

Мъжът. Да... Много ми е... неуютно. Извинявайте. Лека нощ.

Жената. *(Задържа Мъжа.)* Почакайте... Не искам да мръзнете...

Прегръща го. Мъжът изпуска одеялото и отначало плахо, а след това все по-страстно отръща на прегръдката на Жената.

Второ действие

Следващият ден. Сутрин. От стаята излиза Жената, вдига щорите, сресва се пред огледалото, слага чайник и тенджерци на печката, полива цветята, изстискава и простира пране и т.н. Спъва се един-два пъти в гирите, опитва се да ги премести, но вижда, че не може да ги вдигне, оставя ги, където са.

Жената шета доста дълго време, преди да се появи от същата стая Мъжът. Той е без риза, по чехли. Има сънлив вид, разрошен е, но изглежда много доволен. Усмивва се, приближава се до Жената, за да я целуне.

Мъжът. Здравей, радост моя.
Жената. *(Отдръпва се.)* Добро утро.
Мъжът. Как е настроението?

Жената не отговаря. Мъжът сладко се протяга.

Жената. Преместете, моля ви, гирите, за да не ми се пречат и да ме спъват.
Мъжът. *(Иска да прегърне Жената.)* Какво ти е? Нещо не си в настроение?
Жената. *(Измъква се от прегръдката.)* Помолих ви да преместите гирите, а не мен.
Мъжът. Какво е станало?
Жената. Абсолютно нищо.
Мъжът. Не се дръж така хладно...
Жената. Държа се като с всички квартиранти.
Мъжът. Да, но те са били квартиранти... А ние с теб, си станахме близки...
Жената. И кога си станахме близки?
Мъжът. Ами... След това, което стана снощи...
Жената. В такъв случай мога да си представя колко много са близките ви.
Мъжът. Но на мен ми се стори...
Жената. Сбъркали сте.
Мъжът. Аз мислех, че...
Жената. Недейте да мислите.
Мъжът. Значи ти...
Жената. Вие.
Мъжът. Излиза, че за теб...
Жената. За вас.
Мъжът. Добре. Излиза, че за... вас тази нощ не е променила нищо?
Жената. Аз не придавам голямо значение на нещата от живота, особено когато са незначителни.
Мъжът. Как, значи нищо особено не се е случило?
Жената. Лично мен подобни случки не ме обвързват с нищо.
Мъжът. Значи това, което се случи между нас...
Жената. *(Прекъсва го.)* Че какво толкова се е случило? Калориферът не работеше, наложи се аз да го заместя. Задължение на хазяйка, нищо повече.
Мъжът. Защо ми се струва, че съжалявате?
Жената. И двамата се наспахме чудесно, за какво има да съжалявам?
Мъжът. Изумен съм колко спокойно говорите за това.

Жената. Не се правете, че в живота ви е настъпил прелом. За вас аз не съм нещо повече от дребен епизод между красивата Стела и Жената-каучук. Представям си колко сте разочарован от този вмъкнат в програмата ви епизод.

Мъжът. Какво говорите, защо да съм разочарован! Напротив!

Жената. Радвам се за вас.

Мъжът. Нима на вас не ви беше хубаво?

Жената. Вървете да се измиете и да се стегнете.

Мъжът с отпуснати рамене влиза в банята. Жената нарязва хляба и сервира на масата. Връща се Мъжът, измит и сресан.

Мъжът. Не мога да си намеря ризата.

Жената. Аз я изпрах и след час ще изсъхне. Наметнете засега моя халат.

Мъжът. Благодаря.

Жената. Няма защо. Вие плащате, аз ви обслужвам.

Мъжът. Това, което се случи снощи влиза ли в цената?

Жената. Не, за собствените си удоволствия се разплащам сама.

Мъжът. А-а, значи все пак е имало удоволствие.

Жената. Разбира се. Аз по нищо не се различавам от всички жени.

Мъжът. Но нали мразите мъжете.

Жената. Това не означава, че нямам нужда от мъж.

Мъжът. *(Приближава се до Жената.)* Ти защо ме правиш на маймуна? През нощта беше съвсем друга.

Жената. За всеки случай се отдръпнете малко по-натат.

Мъжът. *(Опитва се да прегърне Жената.)* Не мога да проумея – щом и на двамата ни е било хубаво...

Жената. *(Злобно.)* Не ме докосвайте! И запомнете – нищо не се е случило, и нищо не се е променило! Ни най-малко!

Пауза.

Мъжът. Значи пак сме си чужди.

Жената. *(Бавно.)* Нима може да е другояче?

Пауза. Дъждът шиба косо по стъклото на прозореца.

Мъжът. Дъждът не спира да вали.

Жената. Ще закусвате ли?

Мъжът. *(Развеселен.)* С удоволствие.

Жената. Тогавя сядайте на масата. *(Хвърля халата си на Мъжа.)* Облечете най-после халата, изглеждате направо неприлично. *(Мъжът облича халата и сядна на масата. Жената се приближава с две чинии.)* Агнешко или пилешко? Всъщност – знам. *(Оставя на масата и двете чинии. Мъжът започва да яде с апетит.)* Днес две представления ли имате?

Мъжът. Не, само вечерно.

Жената. Както обикновено ли ще се приберете?

Мъжът. Не знам. Може да се забавя. Тези обожателки... Нали разбирате? Между другото, ако си доведе някоя гостенка, нали няма да имате нищо против?

Жената. Вече ви казах – вашият живот не ме засяга.

Мъжът. Чудесно. В такъв случай няма да се прибера сам.

Жената. Прибирайте се с когото искате, само искам да знам кога.
Мъжът. Какво значение има за вас? Нали моят живот не ви засяга? Сигурно чак призори.
Жената. Значи няма да имате нужда от вечеря?
Мъжът. *(Бързо.)* Как така да нямам нужда? Ще гледам да се прибера навреме.
Жената. Но нямам намерение да храня и гостите ви.
Мъжът. Ще го имам предвид. *(Спира да дъвче.)* Чакайте, аз да не съм някакъв барон, та да се храня сам, а вие да ми прислужвате?
Жената. Така ми е по-удобно.
Мъжът. Не става. Сядайте да закусваме двамата.
Жената. Не, няма!
Мъжът. *(Оставя вилицата.)* Тогава и аз няма да ям.
Жената. Е, хайде, щом толкова искате... *(Слага за себе си чиния на масата и сядва. Двамата започват да се хранят.)*
Мъжът. Днес свободна ли сте?
Жената. Не съм.
Мъжът. На работа ли ще ходите?
Жената. И да, и не. Аз работя в къщи. Ето – не виждате ли? *(Кима към окачените ризи.)*
Мъжът. *(Най-после разбира за какво става дума.)* А-а... *(Със задоволство.)* Значи вие сте шивачка... *(Разглежда ризите.)* Чудесни ризи... По поръчка?
Жената. Не, за едно ателие.
Мъжът. Плащат ли добре?
Жената. Горедолу. Къщата има нужда от ремонт, от поддръжка...

Жената прибира масата. Мъжът с интерес опипва ризите.

Мъжът. Знаете ли, моите ризи са доста износени...
Жената. Забелязах.
Мъжът. За моя ръст нищо не се намира в магазините. А вие шияте чудесно...
Жената. Е, и?
Мъжът. *(С молба.)* Хайде да ми ушиете някоя и друга риза. Моля ви. Ще си платя.
Жената. *(Оглежда го с недоверие.)* Такъв размер не съмшила. Не знам дали ще мога да се справя.
Мъжът. Ще се справите.
Жената. *(Изважда някакъв плат.)* Този плат харесва ли ви?
Мъжът. Чудесен десен.
Жената. Добре, ще опитам. Изправете се. *(Взема сантиметър и сваля мерките на Мъжа.)* Иха-а!... *(Записва си цифрите.)* Вдигнете ръце. Не мърдайте... Да, мерките ви наистина... Ще отиде плат колкото за две ризи.
Мъжът. Плащам двойно.
Жената. Ще платите по цените на ателието. *(Иска да вдигне шевната машина, но Мъжът я изпреварва, поставя машината на масата.)* Благодаря. *(Жената със сръчни движения крои плата. Мъжът следи през рамо работата и.)* Вие, ако искате, вървете на работата.
Мъжът. *(Мотае се.)* До довечера нямам какво да правя. По-добре да ви помогна с нещо.
Жената. С какво можете да ми помогнете?
Мъжът. Знаем ли? *(Мисли.)* Искате ли да кача някой шкаф на тавана?

Жената. *(Усмивва се.)* Не. Но ако наистина няма какво да правите, запалете печката. Нали ви е студено. Можете ли да палите печка?
Мъжът. Няма нищо сложно. *(Мъжът цени подпалки и пали печката. Жената свършва с кроенето и бързо тропосва ризата.)* Колко сте бърза.
Жената. Въпрос на практика.
Мъжът. Ръженът ви е изкривен. Може ли да го оправя?
Жената. *(Поглежда Мъжа с изумление.)* Добре, оправете го.

Мъжът с лекота огъва ръжена и разбърква жарта в печката.

Мъжът. От огъня веднага става някак по-уютно, нали? Изобщо къщата ви е чудесна. Отдавна ли живеете тук?
Жената. Откак съм се родила.
Мъжът. Родителите ви живи ли са?
Жената. Не.
Мъжът. Братя и сестри?
Жената. Не.
Мъжът. И деца ли нямате?
Жената. *(Мълчи.)* Я вземете да мерите ризата.
Мъжът. *(Изумен.)* Готово ли е вече?
Жената. Много бързате. Засега само съм скрепила парчетата без ръкавите. Облечете я. *(Мъжът намъква ризата и добива комичен вид. Жената делово оглежда работата си, обръщайки Мъжа насам-натам.)* Ще опитам да закача единия ръкав с топлийки... Не мърдайте... *(Закрепва ръкава.)* Разперете ръце... Тук малко трябва да го прибера... *(Жената прави белег върху плата с кредата. Мъжът не издържа и я прегръща.)* Пак ли почвате?
Мъжът. Не мога да се спра.
Жената. Не виждате ли, че ръцете ми са пълни с топлийки.
Мъжът. Чуйте какво ще ви кажа.
Жената. Няма нужда. Аз ви взех за почтен човек.
Мъжът. Това, което имам да ви кажа, няма нищо общо с почтеността.
Жената. *(Освобождава се от прегръдката му.)* Хайде, казвайте.
Мъжът. *(Все още с ризата с един ръкав, тържествено.)* Аз ви обичам.
Жената. Побъркахте ли се?
Мъжът. Вие имате прекрасна къща с градина, чудесна домакиня сте и, според мен, сте невероятно красива. И най-важното – нещастна сте. С мен може да ви е по-добре. С една дума, омъжете се за мен.
Жената. *(Уморено.)* Само това ми липсва.
Мъжът. Не ме ли харесвате?
Жената. Я ми кажете, ама честно, във всеки град, където спира цирка ли правите такива предложения?
Мъжът. *(Обидено.)* Не, разбира се. Женитбата е нещо свято...
Жената. Между другото, не сте ли женен?
Мъжът. Не съм заслужил с нищо да ме обиждате така.
Жената. И не сте били женен?
Мъжът. Почти не. Само три пъти.
Жената. Само три пъти? Едновременно или последователно?
Мъжът. Вие, предполагам, си мислите, че това е много.
Жената. Аз нищо не мисля.
Мъжът. При нас обикновено се женят всеки сезон.

- Жената.** И за този сезон избрахте мен?
Мъжът. Вие сте нещо съвсем различно. Вие не сте от цирка.
Жената. Свалете ризата. Трябва да я намина на машината. (*Мъжът сваля ризата. Жената сядва зад шевната машина. Пауза.*) А всичките ви жени от цирка ли бяха?
Мъжът. (*Неохотно.*) Да.
Жената. Жената-каучук и прекрасната Стела?
Мъжът. Не, първата ми жена беше дресьорка.
Жената. И каква котка ви мина път?
Мъжът. Не котка, а тигър. Той я ревнуваше – просто ужас. Но накрая намерих общ език с тигъра.
Жената. А с нея?
Мъжът. С нея не можах. Знаете ли, аз не обичам да ме дресират.

Пауза.

- Жената.** А след това?
Мъжът. След това беше една акробатка. Тя беше нещо съвсем различно от звероукротителката. (*Мечтателно.*) Нежна, гъвкава, въздушна...
Жената. (*Сухо.*) И дълго ли живяхте с нея?
Мъжът. Много за кратко. Акробатките трудно се задържат на едно място. Прелитат от един към друг.
Жената. Къде е сега?
Мъжът. Не знам. Пърха някъде.
Жената. (*След пауза.*) А коя беше следващата?
Мъжът. Невидимка.
Жената. Невидимка ли?
Мъжът. Да. Тя беше родена илюзионистка. Нейният номер имаше грандиозен успех. Пред очите на публиката изчезваха във въздуха часовници, портмонета, чадъри и най-накрая изчезваше и тя самата.
Жената. Тя красива ли беше?
Мъжът. Казват, че да. Самият аз почти не съм я виждал.
Жената. Затова ли се оженихте?
Мъжът. Не, не беше затова! Аз не харесвах фокусите и.
Жената. Нима това е причина за развод?
Мъжът. Когато от куфара ми започнаха да изчезват бутилки с коняк, загубих и последните си илюзии.

Пауза.

- Жената.** Виждам, че не можете да се оплачете от самота.
Мъжът. Не се присмивайте. Да имаш много жени – то е като да нямаш нито една. И какъв семеен живот е това? Нито домашни обеда, нито вечери в семеен кръг. Само безбройни хотелски нощи.

Кратка пауза.

- Жената.** А деца имате ли?
Мъжът. Имам. Син. Страхотно момче. Обожавам го.
Жената. Къде е той?

- Мъжът.** Нямам представа. Някъде с майка си. Всъщност той вече би трябвало да е станал мъж.
- Жената.** *(Замислено.)* Чудя се защо толкова не ви върви?
- Мъжът.** Нямам представа. Предполагам, че така е отредено – или циркът, или семейството. Не може едновременно да си скитник и домошар. И изобщо щастлив брак може да има само при едно условие.
- Жената.** И какво е то?
- Мъжът.** Когато мъжът и жената са от един и същ номер.
- Жената.** *(Изумена.)* Извинявайте, за какъв номер става дума?
- Мъжът.** Мъжът и жената трябва да участват в един и същ номер, разбирате ли? Иначе не могат да останат заедно в програмата. Акробатите, гимнастиците или например ездачите – те са си добре, те работят по двойки или на групи. Или музикалните ексцентрици – мъжът свири на куки за плетене, жената на трион, децата на бирени бутилки. Не семейство, а мечта! Даже фокусниците имат право на асистентка – да им държи вълшебната пръчица и да носи прилепнало трико, за да вдига рейтинга на номера.
- Жената.** Вие защо не си поискахте асистентка?
- Мъжът.** Искях, но сама разбирате, че на такъв като мене не му трябва асистентка. Не е, като да подхвърляш топки на жонгльора. „Наемете си, казват, ако щете и десет жени, но за своя сметка.” А кой в наше време може да си наеме асистентка за своя сметка?
- Жената.** Нима не ви плащат достатъчно?
- Мъжът.** Плащат, разбира се! *(Сенва се.)* Тоест, не че е малко, но изобщо не отчитат трудността на моя номер. Там е работата, че в момента попаднах в трупата, която е втора категория. Случайно, разбира се. И временно. Свикнал съм да бъда висша категория, но, нали се сещате – интриги, завист, топене...
- Жената.** Нима в цирка има интриги?
- Мъжът.** Охо! Да знаете какво е зад кулисите! Окото им не мигна, когато ми сервираха новината, че за висша категория, вече съм бил стар. Аз – стар! Ама моля ви се!
- Жената.** Не е ли така?
- Мъжът.** Разбира се, че не съм първа младост, но мога да скрия топката на всяко хлапе от моята категория. И най-важното – аз съм прочут. Сега циркът бъка от разни пишман-шампиони и младоци, които си въобразяват, че са артисти.
- Жената.** А нима вие не сте шампион?
- Мъжът.** Бях, но едно време. И кой ли още ме помни? *(Понижава глас.)* Ще ви споделя една тайна – сега правят една гастролна трупа с рекламното име „Всички звезди”. И аз имам един приятел, който...
- Жената.** И какво?
- Мъжът.** *(Заговорнически.)* Може да ме вкара в трупата. Обеща да ми бие телеграма. *(Мисли малко, после добавя.)* Излъга ме, разбира се.
- Жената.** Виждам, че не обичате чак толкова цирка.
- Мъжът.** Мразя го! Не мога да проумея какво толкова му харесват, че се влачат да ни гледат. Ако зависеше от мен, нямаше да стъпя в цирка! Атракции за дечурлига и малоумници, пълна лъжа и измама.
- Жената.** Не ви ли е писнало от вашите гири и щанги?
- Мъжът.** И още как! Всъщност всичко в цирка е нелепо, еднообразно и тъпо. Акробатите могат да разнообразяват номерата си, да скочат по друг начин, да се преметнат по-иначе. И аз, разбира се, също съм правил опити да си разнообразя

програмата, вдигал съм шангата с ръце, с крака, с шия, със зъби и даже, моля да ме извините – със задника си. Питам се, какво още бих могъл да измисля?

Жената. Щом не обичате цирка, защо не напуснете?

Мъжът. Всички искат да го напуснат, но няма къде да идат. Пък и ако трябва да бъдем честни, аз нищо друго не умея. На времето исках да уча за инженер – не стана. Кандидатствах и в театралната академия – в театъра е истинското изкуство, не е като при нас шарлатанство...

Жената. И какво стана?

Мъжът. Не ме приеха. Оказа се, че нямам талант. И тогава се хванах за шангите... Сигурно ви омръзнах с моите изповеди. Разкажете ми по-добре за себе си.

Жената. Какво има да разказвам... Сам виждате – къщата, градината, кухнята, шев и кройки... И така всеки ден, без изключение. Не е като при вас.

Мъжът. Та това е прекрасно!

Жената. Понякога ми се иска да замина за някъде...

Мъжът. Абсолютна глупост! Ужасно е да пътуваш. Във влаковете духа от всякъде. Аз хванах ревматизъм!

Жената. Все пак хубаво е да видиш света.

Мъжът. Нищо подобно. Истинският свят – това е твоят собствен свят. Да имаш къщичка с градинка... другото е вятър и мъгла.

Жената. Да, но в този твой собствен свят понякога е толкова тъжно...

Пауза.

Мъжът. Кажете, защо живеете сама?

Жената. Така се получи.

Мъжът. Защо не се омъжите пак? Мразите мъжете ли?

Жената. Мразя мъжете, но няма да се преструвам – искам да се омъжа. Въпросът е за кого.

Мъжът. Нима няма желаещи?

Жената. Имаше... Някои харесваха къщата ми, други - манджите ми и това, че мога да шия... Имаше и такива, които харесваха мен!

Мъжът. Ето, виждате ли?

Жената. Но на никого не му дойде на ум, да каже, че иска да ме направи щастлива. Мен, а не себе си!

Мъжът. Но нима не сте попадали на някой, който... ъ-ъ... който наистина да ви хареса?

Жената. Попадала съм. Но тогава става още по-лошо. Тъкмо се влюбя и започна да се надявам на нещо и всичко свършва...

Мъжът. Защо да свършва?

Жената. Знам ли? Възникват разни обстоятелства, нещо се случва, нещо се променя... С други думи всеки път ме изоставят.

Мъжът. Изоставят ви? Вас? Сигурно вие ги изоставяте?

Жената. Не. Нито веднъж. Винаги изоставят мен.

Мъжът. Но защо?

Жената. Не знам. Просто... явно под такава звезда съм родена.

Мъжът. Разбира се аз тряснах моето идиотско предложение за женитба, без да размисля...

Жената. Съжалявате ли?

Мъжът. Не, какво говорите! Но нима аз съм мъж за вас? Кой съм аз? Бездомен лакомник, развей-прах. Сама виждате, че не съм достоен за вас.

- Жената.** Че вие не ме познавате.
- Мъжът.** Стига ми да изям една лъжица от вашата супа, за да си представя каква съпруга можете да бъдете. Говоря сериозно.
- Жената.** Съпругата не е само готвачка...
- Мъжът.** *(Разпалено.)* Разбира се. Да не мислите, че ще забравя тази нощ? Само не се правете, че нищо не е станало – и двамата знаем какво беше. Щом казвам, че сте изумителна жена, - значи е така!
- Жената.** *(Усмивва се неволно.)* Колко хубаво го казахте!
- Мъжът.** Казвам, което мисля, нищо повече. Вие сте жената, която търся толкова отдавна. По-точно: която вече се бях отказал да търся. И изведнъж – але-хоп! Оказва се, че вас наистина ви има! А пък аз - даже професия нямам!
- Жената.** Защо да нямате? Вие сте атлет, цирков артист, вас ви аплодират...
- Мъжът.** Не, не, аплодисментите са нещо минало, аз вече получих своите аплодисменти. Време е да се сбогувам с цирка.
- Жената.** Ще ви бъде скучно на едно място.
- Мъжът.** Нищо подобно! Омръзна ми чергарският живот. Готов съм да работя като изкопчия, като пазач, само и само да живея на едно място. Да се прибирам в къщи, спокойно да вечерям заедно с нежна и грижовна съпруга... Нима може да омръзне такъв живот?
- Жената.** Знам ли?
- Мъжът.** Омъжете се за мен и ще видите.
- Жената.** Не.
- Мъжът.** Не искате ли да се омъжите за мен?
- Жената.** Не.
- Мъжът.** Защо? *(Жената свива рамене.)* Не ме ли харесвате?
- Жената.** Напротив...
- Мъжът.** Тогава къде е проблемът? *(Жената не отговаря. Мъжът се приближава към нея. Нежно.)* Не бива да се страхувате. Ще заживеем щастливо, ще видите. Никога повече няма да останете сама...
- Жената.** *(Рязко.)* Оставете ме на мира!

Пауза. Жената почва да шие. Мъжът унило се приближава до прозореца. Чува се шумът от дъжда и вятъра.

Мъжът. А дъждът продължава да вали...

Жената не отговаря. Мъжът въздиша и отива в стаята си. Жената спира да шие, бавно се изправя, приближава се до огледалото и замислено разглежда отражението си. Влиза Мъжът с шлифер в ръка.

- Жената.** Къде тръгнахте?
- Мъжът.** Не знам... В цирка.
- Жената.** *(Приближава се до Мъжа и след кратко колебание плахо го прегръща.)* Слушай, може пък наистина да вземем да опитаме?
- Мъжът.** *(Вдървява се от изненада, с шлифера в ръка.)* Какво да опитаме?
- Жената.** *(От вълнение се запъва и бърка думите.)* Не си мисли, че съм такава злостарка и стискозъбка... Аз съм най-обикновена жена и искам да обичам някого. Аз ще се променя, ще видиш. Само не ме изоставяй, а? *(Не може повече да сдържа сълзите си.)* Толкова ще те обичам... Само онзи, който не е страдал, не може да разбере... а аз... Ще видиш... *(Плаче.)*

Мъжът. *(Пуска шлифера и внимателно прегръща жената.)* Успокой се... не бива така... Всичко ще се нареди... Седни. *(Слага Жената да седне, придърпва за себе си другия стол, сядва до нея, прегръща я през раменете. Жената постепенно утихва.)* Сега го изречи така, че да стане съвсем ясно. Съгласна ли си да се омъжиш за мен?

Жената. *(Усмива се през сълзи.)* Господи, ама разбира се. Колко си недодялан!

Мъжът. Значи фактически аз съм твой мъж. Чувствам се много необичайно.

Жената. Ако искаш няма да се разписваме.

Мъжът. Задължително ще се разпишем, защото може и да премислиш.

Жената. *(Кокетничи..)* Ти може да премислиш.

Мъжът. Никога.

Пауза. Мъжът и Жената стоят прегърнати.

Жената. За какво се замисли?

Мъжът. За това как ще живеем.

Жената. И какво измисли?

Мъжът. Най-напред ще зарежа цирка. Ще си намеря друга работа.

Жената. С работата няма да избързваш. Първо трябва да си починеш. През това време ще те облека, ще те понахраня...

Мъжът. Такава лакомия не можеш да нахраниш...

Жената. Изобщо не си лаком. Просто си затъжен за домашно приготвена храна.

Мъжът. Аз да лентаяствам, а ти да превиваш гръб за двама? Не, това няма да го бъде. Твоят живот ще се промени. Обещавам ти го. Първо – никакви квартиранти. Дотук! За тежката работа забрави! Няма да ти позволя да вдигнеш дори едно перце. А с течение на времето ще оставиш и шиенето.

Жената. И от какво ще живеем?

Мъжът. Ще се уредя като хамалин. Сигурно ще изкарвам по две надници.

Жената. Не, като хамалин няма да работиш. Ти трябва да се пазиш. По-добре аз да шия.

Мъжът. Казах – край на ателието!

Жената. Ще видим.

Мъжът. Няма какво да гледаме. Казах край – и толкоз!

Жената. Виж го ти него – той щял да ми казва на мене! Ами ако аз искам друго?

Мъжът. Опитай само!

Жената. Виж какво, не съм свикнала да ме командват!

Мъжът. *(Заплашително.)* Още една дума и ще метна шевната ти машина през прозореца.

Жената. *(Кратка пауза и започва да се смее.)* Гледай ти, ние май започнахме да се караме.

Мъжът. Така ли? *(Виновно.)* Извинявай, и аз не знам какво ми стана.

Жената. Не се сърди. Аз обичам да шия.

Мъжът. Ще шиеш за себе си.

Жената. За нас.

Мъжът. Добре, за нас. А аз, като начало, ще се заема с градината. Ще я изчистя, ще я прекопая... *(Показва нещо през прозореца.)* Каква е тази стъклена будка?

Жената. *(Смее се.)* Парник. Сама го направих. Много е смешен, нали? Ти не би могъл да влезеш вътре.

Мъжът. И какво отглеждаш вътре? Краставички?

Жената. Орхидеи.

Мъжът. Имаш орхидеи? Ще ме побъркаш!

Жената. Само две коренчета. Много трудно се отглеждат... Доста години се мъчих да ги завъдя.

Мъжът. Аз ще ти направя такъв парник, че вътре да може да се разхожда слон! И къщата ти ще отремонтiram от мазето до тавана.

Жената. Нашата къща.

Мъжът. Нашата. Нашата! Ще я направя като картинка. *(Замечтано.)* Ще си седим вечер на верандата до самовара... Разкошно! Представяш ли си? Дом!

Жената. *(Усмивва се.)* Не мога да си го представя.

Мъжът. Никога не съм живял на едно място.

Жената. Тогава уседналият живот бързо ще ти дотегне. *(Мисли.)* Знаеш ли, ако ти доскучае, ще тръгнем да пътуваме.

Мъжът. *(Изплашено.)* В никакъв случай!... А, разбира се, ако ти искаш...

Жената. Аз – както ти кажеш!

Мъжът. Тогава ще си седим въщи. А за да не ни е скучно, през почивните дни ще каним гости.

Жената. Аз живея доста затворено...

Мъжът. А сега ще заживеем открито. Нека всички видят каква чудесна жена имам!

Жената. *(Смее се.)* Господи, как обичаш да се хвалиш! *(Изведнъж скача.)* Чакай, аз ей-сега! *(Хуква навън.)*

Мъжът. *(Подире и.)* Къде хукна? Навън вали!...

Но Жената вече е изчезнала. Мъжът остава объркан и сам. Смотата му не трае дълго. Скоро Жената са връща, мокра и щастлива, носи две ослепително ярки цветчета.

Жената. *(Подава ги на Мъжа.)* Вземи ги. За тебе са.

Мъжът. *(Зашеметен.)* Това... орхидеи ли са?

Жената. Да.

Мъжът. Толкова редки цветя... От колко време ги отглеждаш?...

Жената. За тебе са.

Мъжът. Ти си полудяла.

Жената. *(Смее се.)* Разбира се, че съм полудяла. Нима нашето решение не е безумие? *(Стира да се смее.)* Такъв ден се случва веднъж в живота на човека, а ти съжаляваш за цветята.

Мъжът. Ухаеш на нещо много свежо.

Жената. На градина и на дъжд.

Мъжът. А и роклята ти е много хубава.

Жената. Съвсем обикновена е.

Мъжът. Аз харесвам обикновените неща. Всичко по-ярко е цирк.

Жената. Добре, че ме предупреди. Официалната ми рокля е много шарена.

Мъжът. Нека... ще носиш ярки цветове.

Жената. Не, ако не искаш, няма.

Пауза.

Мъжът. За какво си мислиш?

Жената. Мисля си как да те задържа.

Мъжът. *(Прегръща я.)* Глупавичката ми.

Пауза.

- Жената.** Трябва да ми разкажеш повече за твоите вкусове и навици.
Мъжът. А ти – за твоите.
Жената. Моите навици нямат значение – ще гледаме само теб. *(Радостно.)* Виж, дъждът спря!
Мъжът. *(Приближава се до прозореца.)* Красота! Каквото и да казват хората, собствената градина – това е... Ти не можеш да го разбереш. *(Жената се смее.)* Знаеш ли, аз също ще отглеждам цветя. Или не, къде ти... По-добре домати, копър... Цяла вечност не съм си откъсвал зеленчук направо от градината.
Жената. *(Смее се.)* Може да си вземем да отглеждаме прасенце.
Мъжът. Защо да отглеждаме прасенце? По-добре – детенце.
Жената. *(Спира да се смее.)* Сериозно ли говориш?
Мъжът. *(Смее се.)* Разбира се, ако нямаш нищо против... Чудесно би било да си имаме момиченце. Мъничко, галено... Аз бих я водил на разходки...
Жената. Но това... това...
Мъжът. Какво?
Жената. Това е невъзможно.
Мъжът. Защо? Не искаш ли?
Жената. За мене е късно...
Мъжът. Глупости! Точно сега ти е времето.
Жената. Така ли мислиш?
Мъжът. Няма какво да му мислим.
Жената. Дали пък да не вземем да рискуваме?
Мъжът. За какъв риск става дума? Ти ще ми родиш три.
Жената. *(Усмивва се.)* Дай най-напред да опитаме с едно.
Мъжът. *(Прегръща Жената.)* Значи не си против?
Жената. *(Крие лице в рамото му.)* Вече бях спряла да се надявам...
Мъжът. *(Прегръща я по-силно.)* Тогава няма какво да го отлагаме!
Жената. *(Пламенно отвърща на прегръдката му.)* Няма какво да чакаме!

Звъни се на вратата.

- Мъжът.** Кой ли може да бъде?
Жената. Не знам. *(Тръгва да отвори вратата.)*
Мъжът. *(Спира я.)* Недей да отваряш!
Жената. Може да е за тебе.
Мъжът. *(Недоумява.)* Кой?
Жената. Не знам... Някой от цирка... *(Усмивва се.)* Жената-каучук.
Мъжът. Не е имало никаква жена-каучук. Знаеш го.

Пак се звъни.

- Жената.** Все пак ще отворя. *(Излиза. Мъжът взема крачето на миндера и започва да го кове. Жената го заварва зает с тази работа.)* Имаш телеграма.
Мъжът. *(В недоумение върти телеграмата в ръцете си, после я отваря, чете и радостно я размахва над главата си.)* Вземат ме! Все пак ме вземат!
Жената. Какво има?
Мъжът. *(Ликувайки.)* Чети!
Жената. *(Прочита телеграмата.)* Ти радваш ли се?

- Мъжът.** Разбира се. А някакви си там бяха решили, че е време да ме пенсионираат. Как не! Старата гвардия не се предава! *(Препрочита телеграмата.)* Наистина, договърът е само за един сезон, но такава е практиката. *(Самодоволно.)* Знаех си аз, че без мен няма как да минат.
- Жената.** Но нали се притесняваше от някакви интриги...
- Мъжът.** Какво са интригите, пред истинската популярност? Циркът се крепи на имена, а моето име все още значи нещо. Аз мога да делея мегдан с най-ярките звезди!
- Жената.** Кога трябва да тръгнеш?
- Мъжът.** *(Поглежда в телеграмата.)* Днес. *(Отмества телеграмата настрана.)* Но аз никъде няма да ходя.
- Жената.** Няма ли да тръгнеш?
- Мъжът.** Край! Приключих с чергарския живот. Нали се разбрахме? Или вече ти омръзнах?
- Жената.** *(Прегръща Мъжа.)* Не, мили, още не си успял да ми омръзнаш.
- Мъжът.** Тогава не мърдам от тук. Дай да довърша миндерчето, а ти направи чай.
- Жената.** Със сладкиша ли?
- Мъжът.** Задължително. А после ще се заема с твоята чешма - кранчето капе.
- Жената.** Не „твоята“ а „нашата“.
- Мъжът.** Точно така – нашата чешма. *(Жената шета около печката. Мъжът заковава крака на миндерчето.)* Представям си каква физиономия ще направи директорът на цирка, като види тази телеграма.
- Жената.** Какво значение има – нали няма да заминаваш?
- Мъжът.** А каква шумотевица ще се вдигне в цирка! Половината трупа ще пукне от завист.
- Жената.** Чайникът кипна. Сядай на масата.
- Мъжът.** Ей-сега свършвам. *(Сяда на миндерчето, опитва дали е здраво.)* Как е, а?
- Жената.** Много добре.
- Мъжът.** Нали разбираш, при моите килограми, мебелите трябва да са здрави.

Жената сервира сладкиша и чая. Мъжът отпива от чашиката.

- Жената.** Не ти ли е много силен? Още не знам как го предпочиташ.
- Мъжът.** *(Разсеяно.)* Добре е. Интересно кои са другите „звезди“...
- Жената.** Пий, ще изстине.
- Мъжът.** Говореше се, че ще поканят самия Стилетти.
- Жената.** *(Поддава му чинийка със сладкиш.)* Заповядай.
- Мъжът.** Между другото, дават не само двойно по-голяма заплата, ами и премиални.
- Жената.** Как е сладкишът?
- Мъжът.** Много е вкусен. *(Изведнъж удря с юмрук по масата така, че чиниите дрънчат.)*
- Жената.** Какво става?
- Мъжът.** *(Вбесен.)* Те ще вземат Бугаев, вместо мене!
- Жената.** Какво значение има?
- Мъжът.** Как какво? Той няма мускули, а пелте! Цялата си популярност дължи на големите си мустаци.
- Жената.** Успокой се! Може да не вземат никого на твоего място.
- Мъжът.** Не, не е възможно. Циркът не може без шангист! *(Става, неспокойно се разхожда из стаята, после застава до прозореца. Тъжно.)* Дъждът пак заваля...

Жената. Пак ли?
Мъжът. Пак.

Пауза. Жената излиза от кухнята, връща се с вестникарска изрезка в ръка и я подава на Мъжа.

Мъжът. Какво е това?
Жената. Разписанието на влаковете.
Мъжът. Защо ми е?

Жената не отговаря и сяда да шие.

Мъжът. Нямам намерение да заминавам никъде.

Жената мълчи.

Мъжът. Ти защо не пиеш чай?
Жената. Няма време.
Мъжът. Знаеш ли какво си мисля? Ти имаш къща, градина, всякакви мебели, а аз нямам нищо... Да се натреса съвсем наготово някак си не иде... Защо мълчиш през цялото време?
Жената. Слушам те.
Мъжът. Там ще ми плащат двойно, а ще има и премиални.
Жената. Това вече го каза.
Мъжът. Може би има смисъл да изкарам още един сезон? Ти как смяташ?

Жената не отговаря.

Мъжът. Жалко, че не можеш да работиш в цирка.

Жената мълчи.

Мъжът. Слушай, не можеш ли нещо съвсем простичко, нещо, което всички го могат?
Жената. Какво, например?
Мъжът. Ами например да ходиш на ръце или да караш велосипед с едно колело?
Жената. Не, не мога.
Мъжът. А дали не можеш да намериш отнякъде кенгуру?
Жената. Не, не мога.
Мъжът. Жалко. Кенгуру на връвчица – това е почти готов номер.
Жената. *(Хвърля се да прегръща Мъжа.)* Мили, вземи ме с теб! Вържи ме с връвчица и ме вземи. Аз ще съм твоето кенгуру, не ме ли искаш?
Мъжът. *(Объркан.)* Ти имаш къща, градина...
Жената. Ще зарежа всичко. Аз съм вързана за тебе и без въженце, не го ли усещаш?
Мъжът. Няма да издържиш...
Жената. А още по-добре - остани! Скъсай връвчицата, отвържи се от твоя цирк, престани да препускаш по света, спри се...
Мъжът. Ще се спра. Непременно. Но това е такъв шанс...

Жената. *(Отдръпва се от Мъжа.)* Извинявай, и аз не знам, какво говоря. Можи би наистина си струва да отидеш.

Мъжът. Мислиш ли?

Жената. Да, разбира се. Поне да разузнаеш, кое как е.

Мъжът. Точно така. Да разузная. И ти ли мислиш така?

Жената не отговаря. Мъжът взема разписанието.

Жената. Влакът тръгва след три часа.

Мъжът. *(Нерешително.)* Тогава аз май трябва да вървя.

Жената. Не е ли рано?

Мъжът. Трябва да се отбия пътьом в цирка, да предупредя.

Жената мълчи. Мъжът става.

Жената. Изчакай един момент. *(Бързо прави последните бодове на ризата.)*
Облечи я.

Мъжът. Нима вече е готова? *(Мъжът облича новата риза. Жената му помага за закопчее копчетата. Мъжът се оглежда в огледалото.)* Чудесна риза!

Жената. Помоли някой да ти я изглади. Аз не сварих.

Мъжът. Благодаря и така е хубава. *(Привлича Жената към себе си.)* Толкова съм ти благодарен... За всичко. До тебе аз съм непохватен като камила. Защо ли съм ти? Ти си толкова умна, грижовна, красива...

Жената. Недей.

Опитва да се освободи, но Мъжът не я пуска.

Мъжът. Аз скоро ще се върна, ще видиш. Времето ще мине бързо, ти няма да го усетиш. И повече няма да се разделяме. Никога.

Жената. *(Като ехо.)* Да.

Мъжът. Това е моят последен сезон, нали разбираш? А след това ще зарежа всичко. Честна дума. Завинаги.

Жената. Да.

Мъжът. Ще ти купя разни красиви неща и ще те нося на ръце.

Жената. Тръгвай.

Мъжът. Ще ти пиша.

Жената. Тръгвай.

Мъжът се мотае, облича шлифера си, взема гирите.

Мъжът. Довиждане.

Жената не отговаря. Мъжът се бави още малко и излиза. Жената остава сама. Чува се шумът на вятъра и дъжда. Мъжът, мокър и жалък се връща. Жената чува стъпките му и рязко се обръща.

Мъжът. *(С виновна усмивка.)* Аз съм.

Жената. Какво искаш?

Мъжът. *(Смутено.)* Аз във връзка с парите...

Жената. А да, забрави да платиш...

Мъжът. Не, не съм забравил... Но нали ти казах, заплатата ми е вдругиден, а заминавам днес... Може ли да ти изпратя парите по пощата?

Жената. Изпрати ги, когато си искаш.

Мъжът. А можеш ли да ми послужиш за билет? Нали ти казах, заплатата ми е вдругиден...

Жената отива да извади пари и ги дава на Мъжа.

Жената. Ще ти стигнат ли?

Мъжът. Ще ми стигнат. Благодаря.

Мъжът излиза с наведена глава. Жената бавно обгръща с поглед опустялата кухня. Около шевната машина има парцалчета от ушитата риза, в ъгъла са двата стола – един до друг, на масата – две чаши, във вазата – две орхидеи. Жената събира парцалчетата, хвърля ги в печката, разделя столовете, изхвърля орхидеите, взема едната чаша от масата. Чашата пада от ръцете и. Счупва се. Жената приляква, за да събере парчетата, но така си остава на пода, неподвижно вперила поглед в празното пространство.

К Р А Й